

**Totivs Ivris Canonici Compendivm, Siue, Brevis Svmma In
Qvinque Libros Decretalivm Sacri Concilii Tridentini
Decretis Accommodata**

In Qva Ivris Canonici Primæ Institutviones, seu Elementa ita traduntur, vt plurima breuiter ac decisiuè explicentur, & Canonum, Glossarum, ac Doctorum receptorum auctoritate communiantur ...

Continens Librum Quartum & Quintum Decretalium

**Axel, Johannes Honorius van
Coloniae Agrippinae, 1656**

Titulus XVI. De matrimonio contracto contra interdictum Ecclesiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61572](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61572)

biliter restituitur primo, *Pan. in c. fratern. nu. 20. & ibi Can. hoc tit.* nam apparet impedimentum fuisse temporale, quod ex post facto cessavit, & ecclesiam fuisse deceptam, & mulier cognita ab uno viro præsumitur quod sit cognoscibilis à quolibet viro præsumptione juris, *c. fratern. & ibi Boich. num. 12. & 13. hoc tit.* nisi apertè probaretur dissimilitudo, *Pan. in c. fratern. num. 19. in fin. vel obstiterit votum solemne, quod per ingressum, & professionem religionis statim solutum fuit matrimonium si quid fuit inter eos, c. ex publico de convers. conjug. aut fornicatio, d. c. fratern. §. & prædicta.* fornicando enim dat operam rei illicitæ, contrahendo cum secundo viro dat operam rei licitæ, cum putaret se solutam à primo, id eoque primus non potest ei opponere de adulterio, *Pan. in d. c. fratern. num. 20.*

²¹ Quod si libellus † generalis fuit admissus super impotentia & verificatus, & uxor secundo contrahat & tollatur impotentia, non restituitur prius connubium, quia idem est ac si propter frigiditatem & maleficium fuerit separatum, *c. requisisti & ibi glos. in verb. acceperit 33. quest. 1.* sententiaque transit in iudicatum, *Pan. in c. littera sub nu. 4. in fine hoc tit.*

Titulus XVI.

De matrimonio contracto contra interdictum Ecclesiæ.

SVMMARIA.

- 1 Interdictum est prohibitio contractus matrimonialis ex causa suspicionis de impedimento facta vel à proprio parocho vel ab episcopo.
- 2 Impediens contrahendum quando prohibi-

tio facta fuit ex causa temporali, ac dirimens matrimonium contractum quando facta fuit propter impedimentum perpetuum.

- 3 Pœna contravenientis interdicto.
- 4 Sponso quæ remedia dantur, si dubitet, ne sponsa contrahat matrimonium cum aliquo.
- 5 Nuptiæ prohibentur ab adventu Domini nostri Iesu Christi usque ad diem Epiphaniæ, & à feria quarta cinerum usque ad octavam paschatis inclusive.

SERTIMUM impedimentum est interdictum, quæ est prohibitio † contractus matrimonialis, ex causa suspicionis de impedimento, facta vel à proprio parocho, *c. cum inhibitio de cland. despons. innovatum per c. 1. sess. 24. de reform. matr.* vel ab Episcopo ad quem spectat cognitio tantum causarum matrimonialium, *c. cause omnes §. ad hæc sess. 24.* (Legati à latere, Nuncii, aut Archidiaconi, vel alii inferiores interdictum huiusmodi facere non possunt) *d. c. causa omnes §. legati sess. 24.* impediens contrahendum, † quando facta fuit ex causa temporali, ac dirimens matrimonium contractum, quando facta fuit propter impedimentum perpetuum. *glos. fin. in c. tua de spons. duor. Pan. c. num. 4. in c. fin. num. 3. hoc tit.* Solum interdictum non sufficit ad iritationem matrimonii post contracti, etiam si accedant sponsalia de futuro, sed contra interdictum facientibus † pœnitentia imponitur, *c. 2. hoc tit. Franc. Marc. quest. 501. & quinque seqq. par. 2.* ac pœna pœnitentiarum, *Franc. Marc. quest. 506. par. 2. c. dilectus & ibi Pan. imp. not. & Can. de off. ord.* & intra pœnitentiæ tempus carnale commercium interdicitur, *c. cum in apostolica de spons. & matr.* & interim separantur, donec de causa interdicti cognoscitur, *c. 1. in fin. & c. fin.*

fin. hoc tit. glos. in c. tua de spons. duor. & ibi
 4 *Can. unum remedium est sponso, † si dubi-*
ratne sponsa contrahat matrimonium cum
alio, ut imploret officium iudicis, quod
sub pœna excommunicationis interdicitur
sponsæ ne contrahat cum aliquo matrimo-
nium, c. 1. & ibi Pan. num. 7. hoc tit. dixi su-
pra tit. de spons. duor. & debet addere in in-
terdicto, quam ex nunc profero in his scri-
ptis, si contra feceris, vel alia verba similia,
glos. in c. ex litteris in ver. in terminatione &
ibi Pan. in fin. hoc tit. Alterum est ut lite
pendente recurrat ad sanctissimum Domi-
num nostrum, aut ejus signaturam gratiæ, ut
inhibeat ne lite pendente matrimonium
contrahatur, & de facto contrahitur illud
decernatur irritum. Burr. in c. tua fraternitas
n. 5. de spons. duor. pro quo allego textum in c. ad
dissolvendum in fin. de despons. impub. Franc.
Marc. qu. 102. & 503. par. 2. Anchar. in clem.
unica. n. 13. Zab. n. 21. de rer. permut.

Propter reverentiam dierum Concilium
 5 Tridentinum ab adventu † Domini nostri
 Iesu Christi usque ad diem Epiphaniæ, & à
 feria quarta cinerum usque ad octavum Pa-
 schatis inclusive antiquis solemnium nu-
 ptiarum prohibitiones diligenter ab omni-
 bus servari præcipit, in aliis temporibus nu-
 ptias solemniter celebrari permittit, *c. ab*
adventu sess. 24. de reform. matr. quæ prohi-
bitio accipienda est, quod tempore isto fe-
riarum possint contrahi sponsalia ac etiam
matrimonium, sed prohibentur deductio u-
xoris, nuptiarum solemnitas, carnalis copu-
la, convivia nuptialia, Pan. in c. capellanus nu.
2. & 4. de feriis post glos. ibi & Can. communi-
ter. si contra fecerint, arbitrio Iudicii sepa-
rantur ad tempus. c. non oportet 35. quæst. 4.
gloss. fin. in c. tua & ibi Can. de spons.
duor. Franc. Marc. quæst.

500. par. 2.

Titulus XVII.

Qui filii sint legitimi.

S V M M A R I A.

- 1 Filiorum multa sunt species.
- 2 Legitimi & naturales.
- 3 Naturales tantum.
- 4 Spuriij.
- 5 Nati ex damnato coitu.
- 6 Legitimi tantum.
- 7 Legitimati.
- 8 Spirituales.
- 9 Legitimus in dubio præsumitur filius, data as-
 sidua cohabitatione viri soluti & mulieris
 soluta.
- 10 In legitimitatis possessione per qua filius con-
 stituatur.
- 11 Legimitatis quasi possessionis effectus.
- 12 Matrimonio probato inter parentes, filij in
 dubio præsumuntur nati tempore licito.
- 13 Legitimus quis non præsumitur ad hoc quod
 adjudicetur sibi beneficium, & ut quis ma-
 nu teneatur in possessione beneficii præsu-
 mitur legitimus.
- 14 Legitimus est partus quamdiu possibile eum
 nasci ex matrimonio & ex eo natus præ-
 sumitur.
- 15 Filiatio probanda est ab eo qui asserit se filium,
 sive agat, sive conveniatur.
- 16 Illegitimitas probatur ex dispensatione pe-
 tita.
- 17 Spurius præsumitur & non naturalis, natus
 ex soluto & soluta non retenta domi præsu-
 mitur magis natus, ex non damnato coitu,
 quam ex damnato 18.
- 19 Legitimantur per subsequens matrimonium
 nati ex soluto & soluta.

F 2 20 Vulgo